

Dr. DAVUT GÜRSES

**BANKA GENEL KREDİ
SÖZLEŞMESİ**

onikilevha
EĞİTİM VE KÜLTÜR YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	VII
ÖNSÖZ	XI
İÇİNDEKİLER.....	XIII
KISALTMALAR.....	XXIII
Giriş, Konunun Tespiti, Sınırlandırılması ve İnceleme Planı.....	1

Birinci Bölüm

Bankanın Tanımı, Türleri ve Kuruluşu, Bankacılık Faaliyetleri, Kredi Kavramı ve Banka Kredi Türleri

§I. BANKANIN TANIMI, TÜRLERİ VE KURULUŞU.....	3
§II. BANKACILIK FAALİYETLERİ	7
§III. KREDİ KAVRAMI	9
§IV. BANKA KREDİ TÜRLERİ.....	14
A. NİTELİKLERİNE GÖRE.....	14
1. Nakdi Krediler	15
2. Gayrinakdi Krediler	19
B. TEMİNATLARINA GÖRE	22

1. Açık Krediler	23
2. Teminatlı Krediler	24
C. KULLANIM AMAÇLARINA GÖRE.....	24
1. Tüketici Kredileri	25
2. Ticari Krediler	26
D. FAYDALANANLAR AÇISINDAN	26
1. Doğrudan Kredi	27
2. Dolaylı Kredi	27
E. PARA BİRİMİ AÇISINDAN.....	27
1. Türk Lirası Krediler.....	28
2. Yabancı Para Krediler.....	28
3. Dövizle Endeksli Krediler	28
F. KREDİ VERENLERİN SAYISINA GÖRE KREDİLER	29
1. Bireysel Krediler.....	29
2. Sendikasyon Kredileri	30
G. BANKACILIK KANUNU AÇISINDAN.....	31
1. Tipik Krediler	31
2. Atipik Krediler	32
H. VADELERİNE GÖRE KREDİLER	32
1. Kısa Vadeli Krediler.....	32
2. Orta Vadeli Krediler	32
3. Uzun Vadeli Krediler.....	33
I. DOĞUŞ KAYNAKLARINA GÖRE KREDİLER	33
1. Sözleşmeden Doğan Krediler.....	33
2. Kanundan Doğan Krediler	33
J. FAİZ AÇISINDAN	34
1. Sabit Faizli Krediler	34
2. Değişken Faizli Krediler.....	34
K. GERİ ÖDEME SÜRESİ BAKIMINDAN	35
1. Taksitli Krediler	35

2. Taksitsiz Krediler	35
L. KAYNAĞINA GÖRE KREDİLER.....	36
1. Banka Kaynaklı Krediler.....	36
2. Banka Dışı Kaynaklı Krediler	36
M. DÖNERLİK ÖZELLİĞİNE GÖRE KREDİLER.....	36
1. Dönerlik Özelliği Gösteren Krediler.....	37
2. Dönerlik Özelliği Göstermeyen Krediler.....	37
N. AMACA BAĞLI OLAN-OLMAYAN KREDİLER.....	38
1. Amaca Bağlı Krediler	38
2. Amaca Bağlı Olmayan Krediler.....	38

İkinci Bölüm

Banka Genel Kredi Sözleşmesi'nin Hukuki Niteliği ve Sözleşmeye Uygulanacak Hükümler

§I. GENEL OLARAK.....	39
§II. BANKA GENEL KREDİ SÖZLEŞMESİ'NİN HUKUKİ NİTELİĞİ	41
A. TEK AŞAMALI SÖZLEŞME GÖRÜŞLERİ	41
1. İsimli Sözleşme Görüşleri.....	42
a. Ödünç Sözleşmesi Görüşleri	42
aa. Ödünç Sözleşmesi Görüşü	42
bb. Şartlı Ödünç Sözleşmesi Görüşü.....	45
b. Cari Hesap Sözleşmesi Görüşü.....	46
2. İsimsiz Sözleşme Görüşleri.....	49
a. Karma Sözleşme Görüşü.....	49
b. Kendine Özgü (Sui Generis) Sözleşme Görüşü.....	50
c. Tek Aşamalı Şartlı Sözleşme Görüşü	54
d. Çerçeve Nitelikli Borçlandırıcı Sözleşme Görüşü	55
aa. Niteliği Kredi İşlemine Bağlı Çerçeve Sözleşme Görüşü	57

bb. Çerçeve Nitelikli Sui Generis Sözleşme Görüşü	58
e. İtibar Emri Görüşü	59
f. İş Görme Sözleşmesi Görüşü	59
B. TEK AŞAMALI SÖZLEŞME GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	60
1. İsimli Sözleşme Görüşlerinin Değerlendirilmesi.....	60
a. Ödünç Sözleşmesi Görüşleri	60
b. Cari Hesap Sözleşmesi Görüşünün Değerlendirilmesi .	70
aa. Cari Hesap Sözleşmesi	70
bb. Cari Hesap Sözleşmesi Görüşünün Değerlendirilmesi.....	73
2. İsimsiz Sözleşme Görüşlerinin Değerlendirilmesi	86
a. Karma Sözleşme Görüşü	86
b. Kendine Özgü (Sui Generis) Sözleşme Görüşü.....	89
c. Tek Aşamalı Şartlı Sözleşme Görüşü	90
d. Çerçeve Nitelikli Borçlandırııcı Sözleşme Görüşlerinin Değerlendirmesi.....	92
e. İtibar Emri Görüşü	93
f. İş Görme Sözleşmesi Görüşü	94
C. ÇOK AŞAMALI SÖZLEŞME GÖRÜŞLERİ.....	96
1. Ön Sözleşme Görüşleri.....	96
a. Genel Ön Sözleşme Görüşü.....	96
b. Ön Ödünç Sözleşmesi Görüşü.....	99
2. Opsiyon Sözleşmesi Görüşü.....	102
3. Ödünç Benzeri Sözleşme Görüşü	103
4. Çerçeve Sözleşme Görüşü.....	104
D. ÇOK AŞAMALI SÖZLEŞME GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	108
1. Ön Sözleşme Görüşleri.....	108
2. Opsiyon Sözleşmesi Görüşü.....	112
3. Ödünç Benzeri Sözleşme Görüşü	119

4. Çerçeve Sözleşme Görüşü.....	119
a. Çerçeve Sözleşme Kavramı.....	120
b. Çerçeve Sözleşme Görüşü Kapsamında Yer Almayan Görüşler.....	126
c. Çerçeve Sözleşme Görüşünün Değerlendirilmesi	129
§III. GÖRÜŞÜMÜZ VE BANKA GENEL KREDİ SÖZLEŞMESİNE UYGULANACAK HÜKÜMLER.....	138
§IV. AYRILIK PRENSİBİ VE GÖRÜŞÜMÜZ	147

Üçüncü Bölüm

Banka Genel Kredi Sözleşmesi'nin Tanımı ve Özellikleri

§I. SÖZLEŞMENİN TANIMI.....	155
§II. SÖZLEŞMENİN ÖZELLİKLERİ	155
A. ASLİ EDİM BORCU DOĞURMAYAN BİR ÇERÇEVE SÖZLEŞME OLMASI	155
B. MÜNFERİT KREDİ SÖZLEŞMELERİNDEN BAĞIMSIZ OLMASI	156
C. ÖZEL NİTELİKLİ BİR SÜREKLİ SÖZLEŞME OLMASI	157
D. DÖNERLİK ÖZELLİĞİ GÖSTERMESİ.....	161
E. YOĞUN BİR GÜVEN İLİŞKİSİNE DAYALI OLMASI	164
F. RIZAİ BİR SÖZLEŞME OLMASI.....	164
G. İSİMSİZ BİR SÖZLEŞME OLMASI	165
H. GENEL İŞLEM KOŞULU İHTİVA EDEN BİR SÖZLEŞME OLMASI	166

Dördüncü Bölüm
Banka Genel Kredi Sözleşmesinin Tarafları,
Kurulması ve Şekli

§I. SÖZLEŞMENİN TARAFLARI	167
A. BANKA.....	167
1. Genel Olarak	167
2. Banka Genel Kredi Sözleşmesinin Tarafı Olarak Banka... ..	168
B. MÜŞTERİ.....	171
1. Gerçek Kişiler	172
2. Tüzel Kişiler	174
§II. SÖZLEŞMENİN KURULMASI.....	186
A. GENEL OLARAK.....	186
B. SÖZLEŞME İÇERİĞİNİN OLUŞTURULMASI.....	187
1. Müzakere Yoluyla Sözleşme İçeriğinin Oluşturulması.....	188
2. Genel İşlem Koşulları Yoluyla.....	191
3. Genel İşlem Koşullarının Müzakeresi Yoluyla.....	193
C. SÖZLEŞME HÜKÜMLERİNİN DENETLENMESİ.....	194
1. Yürürlük Denetimi.....	199
2. Yorum Denetimi.....	207
3. İçerik Denetimi.....	210
§III. SÖZLEŞMENİN ŞEKLİ.....	211

Beşinci Bölüm
Tarafların Borçları

§I. GENEL OLARAK.....	217
§II. MÜZAKERE AŞAMASI.....	220
A. BANKACILIK İŞLEMLERİNDE GÜVEN İLKESİ VE DÜRÜST DAVRANMA YÜKÜMÜ.....	220
B. KORUMA YÜKÜMLERİ VE TEMEL ÖZELLİKLERİ.....	228

C. MÜZAKERE AŞAMASINDA BELİRGİNLEŞEN BAZI KORUMA YÜKÜMLERİ.....	237
1. Açıklama Yapma Yükümü.....	238
2. Bilgi ve Belge Verme Yükümü.....	243
3. Koruma Yükümü.....	245
4. Uyarma Yükümü.....	247
5. Sır Saklama Yükümü.....	249
6. İşbirliği Yapma Yükümü.....	250
§III. SÖZLEŞME AŞAMASI.....	250
A. EDİM YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	250
1. Asli Edim Yükümlülükleri	250
a. Bankanın Yükümlülüğü	255
aa. Kredi Kullandırma Borcu	256
b. Müşterinin Yükümlülükleri	270
aa. Krediyi Kullanma Borcu	271
bb. Karşılık Ödeme Borcu	273
aaa. Genel Olarak	273
bbb.Faiz.....	277
ccc. Komisyon	296
2. Yan Edim Yükümlülükleri	304
a. Bankanın Yükümlülükleri	304
aa. Alınan Belgelerin ve Senetlerin İadesi	305
bb. Teminatların Serbest Bırakılması	306
cc. Diğer Yükümlülükler.....	308
b. Müşterinin Yükümlülükleri	308
aa. Krediyi İade Etme Borcu.....	309
bb. Bilgi ve Belge Verme Borcu.....	317
cc. Teminat Verme Borcu	319
dd. Diğer Yükümlülükler.....	324
B. SÖZLEŞME AŞAMASINDA BELİRGİNLEŞEN BAZI KORUMA YÜKÜMLERİ	328
1. Her İki Sözleşme Tarafı İçin de Geçerli Olan Yükümler... 328	
a. Açıklama Yapma Yükümü.....	328

b. Koruma Yükümü.....	329
c. Uyarma Yükümü.....	330
d. Sır Saklama Yükümü.....	331
e. İşbirliği Yapma Yükümü.....	334

Altıncı Bölüm

İfa, İfa Engelleri ve Sonuçları

§I. İFA.....	335
A. İFANIN EFEKTİFLİĞİ	335
1. Nakdi Kredilerde.....	336
a. Genel Olarak Para Borçlarında İfa ve Kaydi Para.....	336
b. Nakdi Kredilerde İfa.....	342
2. Gayrinakdi Kredilerde.....	350
B. İFANIN TARAFLARI	351
1. İfa Borçlusunu.....	351
2. İfa Alacaklısı.....	353
C. İFA ZAMANI	355
D. İFA YERİ.....	361
1. Nakdi Kredilerde.....	362
2. Gayrinakdi Kredilerde.....	364
§II. İFA ENGELLERİ VE SONUÇLARI.....	365
A. BANKA AÇISINDAN İFA ENGELLERİ VE SONUÇLARI	366
1. İmkânsızlık.....	366
a. Başlangıçtaki İmkânsızlık.....	366
b. Bankanın Sorumlu Olduğu Sonraki İmkânsızlık.....	369
c. Bankanın Sorumlu Olmadığı Sonraki İmkânsızlık.....	372
2. Temerrüt.....	375
a. Borçlu Temerrüdü.....	375
b. Alacaklı Temerrüdü.....	381

3. Gereği Gibi İfa Etmeme.....	383
B. MÜŞTERİ AÇISINDAN İFA ENGELLERİ VE SONUÇLARI	385
1. İmkânsızlık.....	385
a. Başlangıçtaki İmkânsızlık.....	385
b. Müşterinin Sorumlu Olduğu Sonraki İmkânsızlık.....	385
c. Müşterinin Sorumlu Olmadığı Sonraki İmkânsızlık..	387
2. Temerrüt.....	387
a. Borçlu Temerrüdü.....	388
b. Alacaklı Temerrüdü.....	391
3. Gereği Gibi İfa Etmeme.....	392

Yedinci Bölüm

Sona Erme

§I. SONA ERME HALLERİ.....	394
A. KENDİLİĞİNDEN SONA ERME	394
1. Sürenin Dolması.....	394
2. Müşterinin Ölümü.....	398
B. HUKUKİ İŞLEMLE SON ERME.....	401
1. Tarafların Anlaşması.....	401
2. Fesih	406
a. Belirsiz Süreli Sözleşmenin Olağan Feshi	407
b. Olağanüstü Fesih.....	415
c. İflas ve İfa Güçsüzlüğü Sebebiyle Fesih	419
d. Aşırı İfa Güçlüğü Nedeniyle Fesih.....	424
SONUÇ	431
KAYNAKÇA	445